

ÉSZAK-DUNÁNTÚLI KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI FELÜGYELŐSÉG

9021 Győr, Árpád u. 28-32.

Levél cím : 9002 Győr, Pf. 471.

Internet: <http://edktvf.zoldhatosag.hu>

e-mail: eszakdunantuli@zoldhatosag.hu

Telefon: Központi: 96/524-000, Ügyfélszolgálat: 96/524-001 Fax: 96/524-024

Ügyfélfogadás az Ügyfélszolgálati Irodán: Hétfő, Kedd, Szerda: 9-15 óráig,

Csütörtök: 9-16 óráig

Beadványában ügyiratszámunkra szíveskedjék hivatkozni!

Levegővédelmi Intézkedési Program és Mentelési kérelem a PM₁₀ határérték alkalmazásának kötelezettsége alóli felmentésre 3 évi időtartamra – 2011. június 11.-ig – vonatkozólag.

Az érintett légszennyezettségi zóna: 3.sz. Komárom-Tatabánya-Esztergom zóna (zónakód:HU0003)

1. Bevezetés, általános ismertetés.

A légszennyezettségi zóna /zónakód: HU 0003) határértéket meghaladó PM₁₀ szálló por terhelés helyzetéről 2005. évre vonatkozóan a KvVM jelentést adott az Európai Unió Bizottságának.

A 3.sz. légszennyezettségi zónában (övezet kódja:HU0003) az Esztergomi (HU0304A) és a Tatabánya 1. Ságvári úti (HU0301A) nemzetközi állomás közül - csak Esztergom városában történt határérték túllépés, ahol az éves átlagérték 34 µg/m³, a 24 órás túllépések száma évi 63db.

Tatabányán, a Ságvári úti monitorállomáson PM₁₀ légszennyező anyagra vonatkozóan 2005 évben az átlagkoncentráció 23 µg/m³ volt. A 24 órás túllépések száma 2005-ben 4 db.

Az uniós jelentési kötelezettségre figyelemmel a továbbiakban a felülvizsgálat elsősorban az Esztergom városi helyzetre vonatkozóan szélesítettük ki.

A zónában 2005-ben az éves átlagérték 34 µg/m³, a 24 órás túllépések száma évi 63 db. Az Európai Bizottság COM (2008) 403. Közleménye szerint a PM₁₀-re vonatkozó határértékek (éves : **40 µg/m³**, 24 órás : **50 µg/m³** /éves túllépésszám: 35 db/) betartása 2005. január 1. óta kötelező.

A fenti adatok alapján 2005-ben a napi határérték vonatkozásában túllépés történt.

Az utóbbi évekre jellemző immissziók:

Év	anyag	éves átlag(µg/m ³)	24 órás /nap/túllépés(db)
2006.	PM ₁₀	28	53
2007.	PM ₁₀	29	39

Az utóbbi két év adatai ill. a fentebb említett adatszolgáltatás /UNIÓ/ mutatószámainak elemzése alapján, az alábbi megállapítások tehetők.

2005., 2006. és 2007. években az éves határérték ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) nem került túllépésre.

A 24 órás határérték ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$)

- 2006.-ban 53-szor
- 2007.-ben 39-szer került túllépésre.

Az engedélyezett túllépések száma: maximum **35** db évente.

Esztergom város a Dunakanyarnál, közel a Szlovák határhoz, dombokkal körülvéve helyezkedik el. A települést földrajzi elhelyezkedéséből adódóan sajátos helyzete, keskeny belvárosa, nehéz átszellőzés, északnyugati széljárás jellemzi. Környezetében erősen iparosodott települések találhatók, ezért a porterhelés egyik meghatározó forrása a szomszédos települések iparvállalatainak kibocsátása, illetve kisebb volumenét adja a közlekedés által felvert por.

A településen, a mellékelt térképen bejelölve, a mérőkonténer a városi kórház parkjában került elhelyezésre. A kedvezőtlen időjárási viszonyok, a kis szélesség következtében a helyben kibocsátott szennyező anyagok felhígulása csekély mértékű.

A szennyező anyagok felhalmozódása általában nyugalmi időszakban következik be, mint látható a 2. mellékletben, amely alapján egyértelműen kimutatható, hogy a légszennyezettség, PM_{10} , azokon a napokon lépi túl a határértéket, amikor a szélesség a legminimálisabb.

A 2005 év során 1.5 m/s alatti átlagos éves szélesség volt mérhető.

A Bizottsági Közlemény szerint ÉRTESÍTÉSI ELJÁRÁSBAN lehetőség van a PM_{10} -et érintően a teljesítési határidő meghosszabbítására ill. a határérték alkalmazásának kötelezettsége alóli mentességre, tekintettel a 2008/50/EK Irányelv 22. cikkre.

2. Mentésítés, határidő meghosszabbítás indoklása

Az irányelv 2011. június 11-ig teszi lehetővé, hogy a zónák mentesüljenek a PM_{10} re vonatkozó, az irányelvben meghatározott határértékek kötelezettsége alól, ill. szabályozza a határidő meghosszabbítás feltételeit.

A zónában fentebb 2005. évre megállapított PM_{10} túllépés az Esztergomi, HU0304A számú mérőhely (Esztergom, Petőfi u.) adataiból került megállapításra. 63 db napi /24 órás/ túllépéssel.

A kedvezőtlen időjárási viszonyok, a kis szélesség következtében a helyben kibocsátott szennyező anyagok felhígulása minimális.

A településen, a mellékelt térképen bejelölve, a konténer a városi kórház parkjában került elhelyezésre.

A szennyező anyagok felhalmozódása nyugalmi időszakban következik be, mint látható a 2.sz. mellékletben, a **63 db. határérték túllépés 100 %-a 1.5 m/s alatti szélesség** esetén, tehát nyugodt, szinte szélmozgás nélküli időjárási viszonyok között alakult ki.

Az érintett Esztergomi mérőállomás elhelyezkedését EOVS koordinátákkal is jellemezve **térképmellékleten -1.sz. melléklet-** is bemutatjuk. (Hivatkozással a Bizottság Közleményére /4.6.20. fejezet/)

A mentesítési kérelem megalapozására vizsgáltuk a kedvezőtlen időjárási viszonyok fellépését, kiemelten arra tekintettel, hogy az alacsony szélsőségeknek milyen szerepe van a napi koncentrációkban jelentkező túllépéseket érintően.

Megállapítható, hogy a helyszínre jellemző kedvezőtlen meteorológiai viszonyok is magyarázatul szolgálhatnak a nagyszámú határérték túllépésnek (35 alkalmat meghaladó mértékű)

A mellékelt kigyűjtésből (**2.sz melléklet**) megállapítható, hogy

- 2005-ben a 63 db túllépésből 63 esetben volt 1,5 m/s alatti a szélsőség (100 %)
- 2006-ban a 53 db túllépésből 53 esetben volt 1,5 m/s alatti a szélsőség (100 %)
- 2007-ban a 39 db túllépésből 39 esetben volt 1,5 m/s alatti a szélsőség (100 %)

Látható, hogy a PM₁₀ immisszió felhalmozódása nyugalmi időszakban -1,5 m/s szélsőség alatt- állt elő.

Megállapítható, hogy a helyszínre jellemző kedvezőtlen meteorológiai viszonyok is magyarázatul szolgálhatnak a nagyszámú határérték túllépésnek (35 alkalmat meghaladó mértékű)

Ezek a tények a mentesítési kérelem kedvező elbírálását alapozhatják meg.

Az említett tények alapjai lehetnek a kért mentesség megállapításának 2011. június 11-ig. A mentesség további feltétele az irányelv 23. cikk szerint készített **levegővédelmi terv**, **kiegészítve** az irányelv XV. Melléklet B. pontban felsorolt, **szilárd** légszennyező anyag kibocsátás csökkentéssel érintett irányelvek megfelelő alkalmazásával.

3. Levegővédelmi terv, túllépési okok, szennyező források

A jelenleg érvényes – 2004. május 15-én közzétett - légszennyezettségi zóna Intézkedési Program készítésének időpontjában a zónában csak a tatabányai 1 db mérőkonténer működött. A jelentésben érintett Esztergom városában csak 2004-ben került telepítésre PM10 légszennyező anyagot is mérő konténer.

Tatabányán a vizsgálat kezdeti éveiben, 1996-1997. ill. 2000-ben szálló port tekintve határérték túllépés nem volt megállapítható. Esztergomban 2 helyen ülepedő pormérés történt, s 2002 évben a RIV mintavételi pontok mindegyikénél előfordult határérték túllépés. A monitorok és RIV adatok alapján a zónában szilárd anyag vonatkozásában terhelt területet határoztunk meg, a lehatárolt területek a következők: Oroszlány, Komárom, Tata, Lábatlan, Dorog, Esztergom, Almásfüzitő és Tatabánya.

Az éves koncentráció 2003-ban Tatabánya I-en, Ságvári úton, 30 µg/m³ határérték alatti volt, a naptári évre vonatkozó 24 órás túllépések száma 52 db volt.

A levegővédelmi terv készítése során a referenciaévnak 2005. évet tekintjük, amely az értesítési eljárás megindítását szükségessé teszi.

Esztergomban 2.34 t porszennyezés került kibocsátásra az **ipari forrásokból 2005. évben**.

A bevezetésben ismertettük, hogy a napi túllépés PM₁₀ 63 alkalommal fordult elő.

A program kidolgozása óta az iparvállalatok és a mezőgazdasági nagyobb üzemek az alábbiak szerint csökkentették a porkibocsátást:

2004. évben az intézkedési program készítésekor több gazdálkodó szervezetet kerestünk meg abból a célból, hogy mit tudnak tenni az emisszió csökkentés területén az immisszió területi mérséklésére úgy a szilárd, mint a nitrogén-oxidok vonatkozásában. 2008-ban ismételtén megkerestük Komárom-Tatabánya-Esztergom légszennyezettségi zóna területén működő, közel 50 vállalatot, abból a célból, hogy az elmúlt 4 évben milyen korszerűsítéseket végeztek, amelyek csökkenthetik a légszennyezettség mértékét. A megkérdezett gazdálkodó szervezetek nagy része, a kérdést megválaszolta.

A Magyar Suzuki Zrt. Esztergom, Schweidel J. u. 52., a székhelyével megegyező telephelyen személygépkocsi-gyártási tevékenységet folytat, melynek során a személygépkocsik részeinek sajtolását, hegesztését, festését és összeszerelését végzik. 2004-ben évi 200.000 db gépkocsi gyártását a 2008-tól évi 300.000 db-ra növelte. A gyártási teljesítmény növelését egyrészt a már meglévő üzemcsarnokban lévő technológiák bővítésével, korszerűsítésével, valamint új bővítményben elhelyezendő technológiával és harmadik műszak bevezetésével kívánják elérni. Az új üzemrészek a már meglévő infrastruktúrához kapcsolódnak.

A Zrt. Telephelyén 14 db technológia és 95 db pontforrás kapcsolódik a gépjármű gyártáshoz. A kibocsátott légszennyező anyagok legnagyobb része illékony szerves vegyületek (VOC), füstgázok, és szilárd anyag.

A légszennyező forrásokra általános, eljárás-specifikus, tüzeléstechnológiai és VOC kibocsátási határértékeket állapítottunk meg. A kibocsátási határértékeket az üzem tudja tartani.

Levegővédelmi szempontból a gépjármű karosszériafestésből adódó terhelés csökkentése a fő feladat. Ennek egyik módjaként az üzem vízbázisú festékek használatát vezette be.

A vízbázisú festékek oldószertartalma kisebb, használatával a fajlagos illékony szerves VOC kibocsátás jelentős csökkenést eredményez. Egyéb kibocsátást csökkentő technológiai megoldás – utóégető - alkalmazásával, tovább csökkent a levegőterhelés.

A VOC – kibocsátások ellenőrzésére az üzemben 11 helyen folyamatos mérőrendszer van kiépítve.

Festőrobotok alkalmazásával jelentősen csökken a mellészórás, így a szilárd kibocsátás is, valamint jelentős a festék megtakarítás és ez által VOC kibocsátás csökkenés érhető el.

A felhasznált oldószermennyiségnek kevesebb, mint. 10 %-a kerül diffúz terhelésként a levegőbe.

A DMTZ Kft., Esztergomban az üzemi belső utakat nyári időszakban rendszeresen tisztítja.

A Grante Rt., szintén Esztergomban üzemel, levelünkre az alábbi tájékoztatást adta. Jellemzően argon védőgázos hegesztő berendezéseket használnak, nitrogén-oxidok, és szilárd anyag kibocsátásuk minimális, a diffúz porképződés elkerülése érdekében belső utakat heti rendszerességgel takarítják.

A Sarpi Dorog Környezetvédelmi Kft. az alábbi tájékoztatást adta az elmúlt négy évben történekről, ill. jövőbeli légszennyező anyag kibocsátás csökkentő terveikről: a zsákos porleválasztó berendezés jó hatásfokkal működik, szilárd anyag kibocsátásuk nem növekedett az elmúlt időszakban. 2006-ban csökkentett NO_x kibocsátású főgőt helyeztek be.

Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt., Dorog,

Megszüntette a porlasztásos szárítás technikáját, így a nitrogén-dioxid kibocsátása is megszűnt. A szennyvíztisztító üzem rekonstrukciója során 2007-ben légkezelő berendezést telepítettek, a tisztításból felszabaduló bűzös és veszélyes anyagok leválasztását adszorpciós és katalitikus oxidációs elven üzemelő leválasztó berendezéssel oldották meg.

Sanyo Hungary Kft. Dorog,

A jelentős légszennyező pontforrások kibocsátásait leválasztó berendezések (száraz és nedves porleválasztók, légmosók) üzemeltetésével csökkentették az újratölthető szárazelem cellagyártási tevékenység teljes mértékben megszűnt. Több gyártócsarnokot épített az elmúlt években napelem és légkondicionáló berendezések összeszerelése céljából.

A **Baumit Kft.**, Dorog, vakolaatgyártással, kőörléssel, perlit gyártással s kőbányászattal foglalkozik. A légszennyezés csökkentésére a 2004-ben készült Intézkedési programban elsősorban a PM₁₀ csökkentésében volt érdekelt, a vállalt kötelezettségek az alábbiakban teljesültek.

A 2003-ban a 0-20 és a 0-200-as depóniák fölé kiépített vízpermetező rendszer karbantartását, ellenőrzését folyamatosan végzik, ennek éves költsége 1 millió Ft.

Az anyagátadó helyek és a szállító hevederek leburkolása megtörtént.

A beruházás költsége 5 millió Ft.

A depóniák környékét, az üzemi utak locsolását saját beszerzésű locsoló autókkal végéztetik.

A locsolóautó beruházási költsége 20.5 millió Ft.

Az üzemi területen 5500 m² szilárd burkolat készült 2006 évben, bekerülési költsége 57 millió Ft.

A kőosztályozó berendezés előtti hulladék gyűjtőhelyen szilárd burkolat került kialakításra, a csapadékvíz elvezetés burkolt árokba történik. Ennek a beruházásnak a költsége 9 millió Ft.

A kőosztályozó és kőmalom korszerűsítése 2006-ban megtörtént, zárt rendszerű, számítógép vezérlésű kőmalom épült, a kőosztályozó diffúz forrásai lefedésre kerültek. A beruházás költsége 653 millió Ft.

A pontforrások kibocsátását csökkentő alkalmazott zsákos porleválasztók a jelenleg alkalmazott technológiára jellemző modern berendezések.

A **Holcim Hungária Zrt.**, Lábatlan, SNCR rendszert épített be, amelynek segítségével a nitrogén-oxid kibocsátást jelentősen csökkentette, határérték alatt tudja tartani a kibocsátást. A szilárd anyagra vonatkozóan az elmúlt években nem volt probléma.

A **Góclók Tájrendező és Fővállalkozó Környezetvédelmi Kft.** a neszélyi VIII. sz. vörösiszap-tározó rekultivációs kérdéseivel kapcsolatban a hatósági eljárás még folyamatban van, szeles, száraz időszakban szilárd szennyezőanyag kerülhet a légtérbe.

Zoltek Zrt. Nyergesújfalu, a tervezett erőművi korszerűsítést 2006-2007-ben végrehajtotta, új kazánházban 2 db. Hephaestus típusú (összesen 52.9MW teljesítményű) földgázzal üzemelő kazánt telepítettek. A régi fűtőolaj tüzelésű kazánokat 2007. júliusában leállították. A gázégők belső égéstermék recirkulációval is rendelkeznek, amely műszaki megoldás alacsony NO_x kibocsátást eredményez a füstgázban. A primér fűtőanyag váltás következtében a kazánház SO₂, NO_x és szilárd légszennyező anyag kibocsátása lényegesen csökkent. A nagyarányú kazánházi kibocsátás csökkenés, ami a szénszál üzemben végrehajtott kapacitásbővítés okozta üzemi kibocsátások növekedése mellett is az összes nitrogénoxid és szilárd por emissziójának több mint 30%-os csökkentését eredményezte. A fenti beruházás költsége 514 millió Ft. volt.

A **Bebusch Hungaria Kft.**, Oroszlány, modern, környezetbarát berendezéseket üzemeltetnek.

Graboplast Rt., Tatabánya, korszerű gázkazánokat, berendezésekkel üzemelnek, határérték túllépés nem történt.

A **Dinox-H Nemesacéltermék Gyártó Kft.**, Tatabánya, rendszeresen ellenőrizteti berendezéseit, kibocsátási forrásait, a kibocsátási határértékeket betartja.

A **Samnia-Sci Magyarország Kft.**, Tatabánya, gépeiket, berendezéseiket rendszeresen karbantartják, ellenőrzik, a meglévő erőforrásokkal takarékosabban gazdálkodnak.

A **Ferme Kft.** Tokod, Faipari felületkezeléssel foglalkozik, a szárítási hőigényt biztosító gázkazánok a környezetvédelmi elvárásoknak megfelelően, évente ellenőrzik, nitrogénszegény égővel üzemeltetik. A diffúz porképződés elkerülése érdekében az üzemi utakat rendszeresen tisztítják.

A **Carbonex Kft.**, Vértesszőlős, kommunális és erőművi szén előkészítésével foglalkozott, mely tevékenység 2004-ben megszűnt, a Mányi bánya bezárását követően. Jelenleg a szénfelhasználásuk jelentősen lecsökkent, ill. a korábbi 2.5%-os kéntartalmú fűtőszén helyett jelenleg 0.6 %-os kéntartalmú tüzelőanyagot használnak.

A **Vértesi Erőmű Zrt. az Oroszlányi Erőművel** kapcsolatban az alábbi tájékoztatást adta megkeresésünkre.

A „Retrofit program” keretében több felújítás történt a kazánoknál és más berendezéseknél, amelyek segítségével nagymértékben csökkent a káros anyag kibocsátás (por, SO₂, NO_x).

A 9.500 millió Ft. értékben megvalósított kéntelenítő berendezés hatására az SO₂ kibocsátás 14.000 mg/Nm³ –ről lecsökkent 500 mg/Nm³ –re, tehát átlagosan 97 % leválasztási határfokot képes tartani a berendezés. A nedves mosásnak köszönhetően a por kibocsátás is csökkent.

Az elektromos porleválasztó berendezéseket folyamatosan karbantartják.

460 millió Ft. értékben 2006 év során nitrogénszegény égőkkel újították fel a kazánokat. 2007-ben került átadásra a Fluid tüzelésre alkalmas I. sz. kazán, ill. kiszolgáló berendezései. A megvalósítás költsége 2.3 millió Ft. volt. 2008 év során tervezik a II. sz. kazán átalakítását.

DBK-Brikettgyár Kft., Tokodaltáró, az alábbi környezetvédelmi beruházásairól, annak terveiről számolt be: 2008 május végéig a füstgáz generátornál a pakuratüzelést jórészt felváltják gáztüzelésre, ennek várható költsége 13 millió Ft. az olajtüzelésű TO2 Kazán üzemeltetését csökkentették, mivel a brikett-kereslet az egyharmadára esett vissza. Folyamatban van a szalagos szállító berendezéseknél keletkező por elszívására alkalmas elszívó berendezés beüzemelése, ez 5 millió forintba került. Malaxeur kémények bekötésre kerültek a kedvező porleválasztó hatást mutató hidrolaveurba, amelynek költsége 500 ezer Ft.

Tondach Magyarország Zrt., Tatai gyáregységében 2004 óta az alábbi légszennyezést is csökkentő fejlesztések történtek.

Korszerűsítették a szárítót, így három helyett egy gőzkazán is el tudja látni a szárítóba szükséges levegő mennyiség felfűtését a kellő hőfokra. A kemence korszerűsítésével csökkent az égetőhő előállításának energiaigénye, a többlet meleglevető közvetlenül a szárítóba vezetik, kialakítottak egy előmelegítőt is. Gazdasági okok miatt 2006 januárjától az idomgyártó kemencét a Zrt. Gazdasági okok miatt nem üzemelteti, 2008-ban az eredeti kapacitásának a felével fog működni. A Gyáregység NO_x és szilárd anyag kibocsátása messzemenően megfelel az elvárásoknak.

A kisebb vállalatok hangsúlyozzák, hogy nagymértékben környezetbarát technológiával dolgoznak, berendezéseiket rendszeresen karbantartják, légszennyező pontforrásaik kibocsátása határérték alattiak.

A **Nemzeti Közlekedési Hatóság Közép-dunántúli Regionális Igazgatóság** a 3. sz. Komárom-Tatabánya-Esztergom légszennyezettségi zónán belüli közlekedéssel kapcsolatos 2004 óta tett fejlesztésekről az alábbi tájékoztatást adta:

Kiépült és átadásra került a 10. sz. főút Tokod-Tát elkerülő szakasza, Dorog teljes belterületét érintő 10. sz. főút átkelési szakaszának átépítése, forgalomcsillapítása megtörtént.

A 8143.sz főút oroszlányi elágazását és a 8143.sz. oroszlányi bekötőutat felújították, átépítették.

2008-ban a 8119. sz. ök út Környe és a tatai autópálya csomópont közötti szakasza, Tatabányát tehermentesíteni fogja az Ipari Park tehergépjármű forgalmának jelentős részétől.

Megkezdődik az 1.sz. főút és a 13. sz. főút Komáromot elkerülő szakaszának kiépítése.

Több településen súlykorlátozásra került sor az elmúlt években, amellyel csillapítani lehet a közlekedés okozta légszennyezést a településeken.

A továbbiakat illetően elkészült a Nyergesújfalu-Lábatlan-Süttő 10 sz. főút elkerülő útjának tanulmányterve.

A 2007-2013. közötti időszakra vonatkozó fejlesztési tervek között szerepel a megyében a 13. sz. főút Kisbér elkerülő szakaszának kiépítése.

2008-áprilisában az alábbi településeket kerestük meg a 3. sz. Zóna intézkedésének felülvizsgálati programjával (PM10 és nitrózus gázok határérték túllépése) kapcsolatban:

Almásfüzitő, Bokod, Dorog, Esztergom, Komárom, Környe, Lábatlan, Nyergesújfalu, Oroszlány, Tát, Tata, Tatabánya, Tokod, Tokodaltáró és Vértesszőlős jegyzőjét.

Az alábbi jegyzőktől érkezett válasz:

Almásfüzitő, Esztergom, Bokod, Dorog, Komárom, Lábatlan, Oroszlány, Tata, Tát, Tatabánya, Tokod, Vértesszőlős.

2005-ben a határérték túllépés PM₁₀ szennyezőanyag vonatkozásában Esztergomot érinti, ezért kiemelten ezzel a várossal foglalkoztunk.

Esztergom város levegőminőséget befolyásoló intézkedései

A 2002-ben készült Esztergom Város Környezetvédelmi Programja a levegőminőség tekintetében több vonatkozásban máig aktuális.

- a város földrajzi elhelyezkedéséből adódó sajátos helyzet, keskeny belváros, nehéz átszellőzés
- erősen iparosodott szomszédos települések, északnyugati széljárás
- porterhelés meghatározó forrása a szomszédos települések iparvállalatai, kisebb volumenét adja a közlekedés által felvert por

2002 óta Esztergomban jelentős mértékű városfejlődés ment végbe, mely a mai napig tart, és a jövőben is várhatóan jellemző lesz. A számos beruházás és ingatlanfejlesztés átmenetileg terhelheti a környezetet, de hosszú távon nem jelent tartós szennyezés-forrást. Az Ipari Park fejlesztése a területre vonatkozó szabályozási terv szerint történik, melynek előírásai lentebb olvashatók. A beruházásokkal párhuzamosan számos levegőminőséget javító intézkedés történt/történik.

Az alábbiakban évekre lebontva részletezzük azon tevékenységeket, melyet befolyásolhatták a város levegőminőségét.

Beruházások, intézkedések, melyek a javítják a levegőminőséget, megkötik a szálló port, csökkentik a szennyeződések:

2004

Új park kialakítása a Petőfi utca -Arany J. utca sarkán- burkolás, gyepszőnyegezés, új virágos felület kialakítása.

Faültés- az őszi faültetés alkalmával 189 db előnevelt sorfát ültettünk városszerte

Virágosítás - 30 ezer db egynyári palánta kiültetésére került sor

Megkezdődött a Kis-Duna sétány Kossuth híd és Bottyán híd közötti szakaszának forgalomkorlátozása.

2005

Nagyfelületű útjavítások: több mint 10.000 m² útjavítás készült el, a sérült szakaszokat teljes szélességében egy aszfalt szőnyeggel láttuk el.

Faültés- az őszi faültetés alkalmával 245 db előnevelt sorfát ültettünk városszerte

Virágosítás - 30 ezer db egynyári palánta kiültetésére került sor

2006

Úttisztítás, útlucsolás: a köztisztasági feladatok ellátását az ESZKÖZ Kft-től 2006. március 1-jétől átvette a város, majd az Esztergomi Zöldfelület-gondozó és Útfenntartó Kft. Az úttisztítás és –locsolás ezáltal nagyobb lendületet vett, ősszel és tavasszal városi nagytakarítások szervezésére kerül sor. A cég a gépparkját azóta folyamatosan fejleszti, új takarító- illetve locsológép beszerzésére évente sor kerül.

Faültés- az őszi faültetés alkalmával 250 db előnevelt sorfát ültettünk városszerte

Virágosítás - 50 ezer db egynyári palánta kiültetésére került sor

Útberuházások: átépítésre került 10 utca, burkolatcsere történt 5 utcában.

Forgalomkorlátozás: a Széchenyi tér díszterré váló átépítése befejeződött, ezáltal a város főterén a gépjármű-forgalom és parkolás megszűnt. Ennek kiváltására új parkolóhelyek épültek városszerte, illetve a parkolóhelyek számának növelését eredményezte a Királyi város (belváros) forgalmi rendjének átszervezése, átalakítása. 2006-ban Esztergomban 350-370 új parkolóhely létesült.

2007

Faültés- az őszi faültetés alkalmával 400 db előnevelt sorfát ültettünk városszerte

Az állami tulajdonban álló közutak mentén álló fák, fasorok gondozását átvettük az Állami Közútkezelőtől. Az őszi fatelepítés során ezen útvonalak mentén is megtörténtek az első városi finanszírozású fatelepítések.

Virágosítás - 50 ezer db egynyári palánta kiültetésére került sor

Korszerű, környezetbarát dögégető üzembehelyezése, a régi döggút kiváltására

Nagyobb beruházások, melyek a városfejlesztés érdekében időszakosan növelhették a levegőszennyezettséget:

2004

Aquasziget élményfürdő (Prímás-sziget) kivitelezési munkálatai, a korábban itt állt épületek elbontása, tereprendezés, építkezés megindulása

Északi kanonoksor (Szent István tér) felújítása: két lépcsőház teljes felújítása

Vaszary Kolos Kórház 30 ágyas osztály kialakításának kivitelezési munkálatai

2005

Aquasziget élményfürdő (Prímás-sziget) kivitelezési munkálatai az év végére befejeződtek

Széchenyi tér átépítése megkezdött – forgalom kitiltása a város főteréről, majd a kivitelezés megkezdése

2006

Bontási munkálatok: a volt Fürdő Szálló (Bajcsy-Zs. utca, belváros) modern épületszárnyának lebontása, valamint a volt Petőfi mozi (Rákóczi tér, belváros) épületének bontása ideiglenes porterhelést jelentett

2007

Bontási munkálatok: Városi Könyvtár (Prímás sziget) épületének lebontása

Nagyobb építkezések:

- Hősök tere 25. szám alatti volt Kossuth Iskola orvosi rendelőkkel, illetve mentőállomássá történő átalakítása
- Északi kanonoksorban további 4 lépcsőház felújítása 2006. év végén megkezdődött, 2007-ben folytatódik
- Aprófalva Bölcsőde bővítése, és felújítása
- Mátyás király utca folytatása és körforgalommal való összekötése a Suzuki úttal

2008-ban megkezdődött, illetve jelenleg is folyamatban lévő tevékenységek, melyek a városfejlesztés érdekében időszakosan növelhetik a levegőszennyezettséget:

Épületbontások (Kölcsey u.) a „Bánomi áttörés II.” utépítési program miatt

Nagyobb építkezések:

- Mária Valéria Hotel (Prímás sziget)
- Esztergomi Aquapalace Hotel (Prímás-sziget)
- Aldi és Park Center Áruházak (Dobogókői út)
- Erzsébet-ház (Kossuth Lajos utca – belváros)
- Vaskapu-ház (Bánomi út)

Egy éven belül meginduló nagyobb beruházások, melyek befolyásolhatják a levegőminőséget:

„**Bánomi áttörés II**” elnevezésű utépítési program, mely által az eddig egytengelyes városi közlekedés kéttengelyessé válik, így a szűk és hegyek közé zárt belváros levegőjének terheltsége csökken. A 2003-ban elkészült I. szakasz részben már tehermentesítette a belvárost. A most induló II. szakasz a Kölcsey utcától a Terézia utcáig terjed.

Ipari Park útfejlesztés: Mátyás király út folytatása, körforgalom építése, melynek során jelenleg murvás szakaszok kerülnek leaszfaltozásra

Új tó kialakítása, valamint **parkosítás** Búbánatvölgy városrészben

Őszi fásítás: 1000 db fa elültetése városszerte, gyümölcsös telepítése

Kerékpárút-hálózat kiépítése Esztergom-Búbánatvölgytől Dömösig

Új buszpályaudvar építése (Mátyás király út, Tesco Áruház mellett), melyet követően megszűnik a jelenlegi belvárosi pályaudvar. Helyén, a Simor János utcában parkolók létesítése, valamint parkosítás, fásítás fog történni.

Takarítás, pormentesítés, locsolás nemcsak a városi, hanem az **állami kezelésű** belterületi útszakaszokon is (összesen kb. 13 km hosszú szakasz)

Praktiker Áruház, valamint több **nagyáruház** kivitelezése a Dobogókői út mentén létesített kereskedelmi-szolgáltató övezetben (nyitás 2010-ben) Ezen övezet környezetvédelmi és zöldfelületi szabályozására az Ipari Park Szabályozási Terve rendelkezései az irányadóak.

LIDL Áruház kivitelezése (Visegrádi út mentén)

Nagyobb **bontási** munkálat: a volt művelődési ház (Bajcsy-Zs. u. 4.) lebontása

Távlati tervek:

Északi városrész útfejlesztése során 3 km hosszú murvás út leaszfaltozása

Kerékpárút-hálózat fejlesztése Esztergom-Kertváros irányába

Héttorony Szálloda kivitelezése (Prímás-sziget)
 Új konferenciaközpont és szálloda építése a belvárosban (Bajcsy-Zs. u.)
 Hulladéklerakó-rekultiváció

A fentieket összegezve megállapíthatjuk, hogy a belső városi úthálózat általános korszerűsítése a Mária Valéria híddal kapcsolódóan is, 2005-2007-ig megtörtént. Új kerékpárutakat építettek, fejlesztették a tömegközlekedést, folyamatban van a meglévő autóbuszpark lecserélése környezetbarát motorral felszereltekre. Megkezdik a városközponti, helyközi autóbusz pályaudvar áthelyezését, új autóbuszpályaudvar építését 2009-ig. Az elkövetkező időszakban pályázati pénzekből tervezik *Esztergomban* a Bánomi áttörés II. ütemének megépítését, amely a 11. sz. főút forgalmát csökkenti.

A város útjain a megnövekedett forgalom biztonságos levezetésére több csomópontot építettek át, amely folytatódik. Ennek során - természetesen figyelembe véve a beépítettségi kötöttségeket és adottságokat - előtérbe kerül a körforgalmú csomópontok kialakítása, amely a folyamatos forgalomáramlás miatt a levegőszennyezés szempontjából előnyösebb megoldást jelent a jelzőlámpás forgalomirányítással szemben.

A városban létesülő nagyberuházások (üzletközpontok, szállodák, lakóparkok) mindegyikének útépitési munka részeinél a gépjármű közlekedés mellett kiemelten kezelik a kerékpáros közlekedést. Ahol lehetőség van rá, a gépjármű forgalomtól elválasztottan újabb kerékpárutak építése történik. A zajvédő falak építése mellett a legtöbb beruházásnál – levegővédelmi célból – növénytelepítés is történik.

A 3. zónában található többi település is környezettudatos szemléletmódot alakított ki, a légszennyezettség csökkentése érdekében az alábbi beruházások történtek, ill terveznek.

Almásfüzitő község területén 30 hektár zöldfelület található, jellemző a facsemete ültetés, 3 km kiépített kerékpárúttal rendelkeznek. A távfűtőrendszert bővíteni kívánják egy faaprítékkal üzemelő kazánal.

Bokod község jegyzője a korszerűtlen Bábolna típusú szárítók számának csökkenését emeli ki a porcsökkentésként.

Dorog Város Jegyzője vezetésével az alábbi intézkedések történtek a településen a porkibocsátás csökkentése érdekében.

- A város területén található szilárd burkolatú közutak rendszeres locsolása, takarítása,
- Forgalomkorlátozás: a 12.5 t. meghaladó tehergépjárművek behajtásának tilalma
- Levegőminőség figyelő rendszer-tájékoztató kijelző a lakosság részére
- Gázvezeték hálózat teljes kiépítése megtörtént.
- Az úthálózat folyamatos javítása
- Zöldfelület fejlesztése, parkosítások
- Az erőmű gázfelhasználásra állt át.
- Dorog város is Környezetvédelmi Programot fogadott el.

Tát Nagyközség Önkormányzata is rendelkezik Környezetvédelmi Programmal, amelynek már felülvizsgálata is megtörtént.

2004-2007 között pályázati pénzek felhasználásával 25 utcát aszfaltoztak le, közel 200 mFt. értékben. Ez a fejlesztés folyamatos, szeretnék szilárd útburkolattal ellátni a település földútjait.

2005-ben átadásra került a Tátot elkerülő 111. sz. főút, ezzel a belterületen jelentős forgalomcsökkentés történt.

2006-ban a Mogyorósbányai volt homokbánya rekultivációja megtörtént.

Komárom Város Jegyzőjétől az alábbi tájékoztatást kaptuk:

Egy ötéves útfelújítási program felénél tartanak. Az utak 70%-t kívánják megújítani. A porcsökkentés érdekében új utcasöprő, locsoló gépet vásároltak 2007-ben.

A tömegközlekedést folyamatosan fejlesztik, új, környezetbarát EURO 3 minősítésű motorokkal felszerelt autóbuszokat szereztek be, és bővítik a járatok számát, több városrészt kapcsolnak be a rendszerbe.

A kormány „panelprogramját” is sikeresen alkalmazták helyi szinten. Az 1-es főút városi elkerülő szakaszának megépítése lassan elkezdődik. A családi házas övezetben a komposztálható kerti hulladék begyűjtését megszervezték. Fásítás keretében évente 250 facsemetét ültetnek el.

Tervezik a városi kerékpárúthálózat mielőbbi kialakítását, rendelet alkotását a kerti hulladékok égetésével kapcsolatban, mg-i területeken védő fasorok telepítését a porterhelés csökkentése érdekében.

Lábatlan város jegyzője a Holcim Zrt. vállalatra hívta fel a figyelmünket, NO_x emisszió csökkentő intézkedések történtek, ill. a településen áthaladó jelentős tranzitforgalmat emelte ki. A településen folyamatos a fásítás, parkosítás, parlagfümentesítés, panelprogram, helyi rendeletben kívánják szabályozni a kerti hulladékégetést.

Az **Oroszlányi** Többcélú Kistérségi Társulás 48/2007.(XI.8) OTKT határozatával elfogadta az Oroszlányi Kistérség Környezetvédelmi Programjának felülvizsgálatát.

Az elmúlt években a retrofit program részeként a Vértesi Erőmű Zrt. oroszlányi erőművében füstgáz kéntelenítő telepítésére került sor. Az erőmű által üzemeltetett zagyatároló porzása is gondot okoz, annak ellenére, hogy fejlesztések történtek, a hígzagys technológiával a zagyterre juttatott zagy kiszáradás után szilárd bevonatot képez, megkötve ezáltal a felületet. A zagyter növényzettel való megkötése folyamatosan halad, amely munkák elvégzésével jelentős porcsökkentést lehet elérni.

A városban jelentős az átmenő forgalom.

Tata város jegyzőjétől az alábbi tájékoztatást kaptuk Folyamatban van az 1. sz. főút Tatát elkerülő szakaszának engedélyezése, komoly problémákat okozott a Tatai Távhőszolgáltató Kft. apríték tüzelésű kazánjának 2004-ben történt légszennyezési határérték túllépés, amely azóta fejlesztések hatására –mérésekkel bizonyítottan – megoldódott.

Mellékletként megküldték Tata város 2005-2010-re vonatkozó Középtávú Környezetvédelmi Programját.

Fontosabb intézkedéseik pollenszennyezettség csökkentése, nyári, száraz időben az utak rendszeres tisztítása, locsolása, Kopár területek rekultivációja, erdősávok telepítése, városi tömegközlekedés fejlesztése, kerékpárutak bővítése, megújuló energiaforrások elterjedésének elősegítése, avarégetés szabályozása, a helyi szintű környezetvédelmi adatokkal kapcsolatos információs rendszer kiépítése.

Tatabánya Megyei Jogú Város Jegyzőjétől az alábbi tájékoztatást kaptuk:

A város rendelkezik elfogadott szmog riadó intézkedési tervvel, hőség és UV riadó tervvel, van a városnak klímaprogramja, ill. környezeti nevelési intézkedési terve.

Az elmúlt években jelentősen javult a levegő minősége, mivel a Bánhidai Erőmű leállt, a fűtőerőmű gázüzemű lett.

A Natura 2000 területek kijelölése megtörtént, a városban pollenmérő állomás is működik. A település tervezi az elkerülő utak kiépítését, kerékpárutak fejlesztését, az önkormányzat 99/2008. (IV.2.) kgy sz. határozatában a város 2007-évi légszennyezési adatainak kiértékelését elfogadta, a határérték feletti por és ózon helyzet szakértők bevonásával történő kivizsgálását javasolja.

Vértesszőlős község jegyzője az alábbi tájékoztatást adta:

A település közigazgatási területét tekintve az 1. sz. főút és a Budapest-Hegyeshalom vasútvonal összefüggésben keletkező légszennyezések a legzavaróbbak.

A község lakóépületeinek 75%-a gázfűtéssel ellátott.

5. ÖSSZEFOGLALÁS

Az állapotismertetés és értékelés alapján megállapítható, hogy a 3. sz. zónában, Esztergomban, a PM₁₀ szálló port tekintve az utóbbi években az UNIÓ felé tett 2005. évi jelentésnél volt a legmagasabb az évi átlag, a 24 órás határérték is évi 63-szor került túllépésre.

A későbbi években kedvezőbbé vált a helyzet -amikor is az éves átlagkoncentráció határérték alatti volt, 2006-ban 53, 2007-ben 39 alkalommal volt napi határérték túllépés. Ezek szerint porimmisszió csökkenésről beszélhetünk.

Megítélésünk szerint az új beruházások megvalósítása, új utak, ill. meglévő, rossz minőségű belső utak átépítése, felújítása, körforgalmak kialakítása, a forgalomszervezési intézkedések a Mária Valéria híd befolyásolhatták (növelték meg átmenetileg) a 2005. évi szálló por értékeket. A legtöbb munka 2005. évre esett, azt követően a szálló por terhelés kedvezőbben alakult. A kedvezőtlen időjárási viszonyok, a kis szélesség következtében a helyben kibocsátott szennyező anyagok felhígulása csekély mértékű. A szennyező anyagok felhalmozódása nyugalmi időszakban következik be, mint látható a 2.sz. mellékletben, a **63 db. határérték túllépés 100 %-a 1.5 m/s alatti szélesség** esetén történt, tehát nyugodt, szinte szélmozgás nélküli időjárási viszonyok között alakult ki.

Az irányelv 22. cikk /1/ bekezdése szerint a levegőminőségi tervet az irányelv XV. Melléklet B. szakasz szerinti információkkal kell kiegészíteni.

Elmondható, hogy a B/1. szerinti (azaz A. szakasz szerinti) információk a korábbi (2004.-ben készített) Intézkedési Programban ismertetésre kerültek.

A B/2. szerinti irányelvek a magyar jogrendben a szilárd szennyezés csökkentése érdekében megjelentek, különös tekintettel a B/2/4/, B/2/8/, B/2/9/ pontokat érintően (belső égésű motorok, hulladékok égetése, nagy tüzelőberendezések szabályozása).

A B/3. szerinti intézkedéseket érintően

- a szilárd szennyezőanyagot kibocsátó pontforrásokat (lásd fentebb ipar, mezőgazdaság) ellátták tisztítóberendezésekkel, a biomassza tüzelésekhez eleve létesült porleválasztó
- tisztább járműveket alkalmaznak a közlekedési szolgáltatásokban
- környezetterhelési díjakat vezettek be
- megállapítható továbbá, hogy a B/3 kérdéskör szinte mindegyike tárgyában történt a zónában nyomon követhető intézkedés.

A Bizottság Közleménye /4.3.(20)/ szerint a megfelelést bizonyító értékelés a **tűréshatár** figyelembevételével (az irányelv XI. melléklete) kell, hogy megtörténjen.

A **24 órás** határértékként $75 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (jelenleg:50), **éves** viszonyítási alap $48 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (jelenleg:40) lesz 2011-ben.

Az évi 35 alkalommal megengedett napi túllépésszám továbbra is megmarad.

A tett intézkedések, a jelentős építési munkák várható szűkülése miatt az éves PM_{10} koncentráció várhatóan nem növekszik, a határérték várhatóan tartható lesz 2011-ben,

- 2005-ben: $34 \mu\text{g}/\text{m}^3$
- 2006-ban: $28 \mu\text{g}/\text{m}^3$
- 2007-ben: $29 \mu\text{g}/\text{m}^3$ volt.

2011-ben a napi határértéket érintő túréshatás a jelenlegi 0%-ról 50 %-ra változik.

A 24 órás (napi) határérték

- 2005-ben 63 -szor
- 2006-ban 53- szor
- 2007-ben 39- szer került túllépésre.

Megítélésünk szerint a levegővédelmi terv intézkedései, valamint az újonnan belépő túréshatár következményeként 2011-ben a napi immiszióban nagy valószínűséggel előfordul túllépés, de az engedélyezett darabszámon – 35 db – belüli lesz.

A 3. sz. ZÓNA tekintetében kérjük a jelenlegi határérték betartása alóli mentesség megítélését.

A kérelmet az Új irányelvhez kapcsolódó új formanyomtatványok kitöltésével is megerősítjük.

Mellékletek:

- 1. sz.melléklet/ térkép a konténer környékéről/
- 2. sz.melléklet/túllépő napi átlagok szélsőbességgel/

Győr, 2008. szeptember 24.

ÉSZAK-DUNÁNTÚLI KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI FELÜGYELŐSÉG

9021 Győr, Árpád u. 28-32.

Levél cím : 9002 Győr, Pf. 471.

Internet: <http://edktvf.zoldhatosag.hu>

e-mail: eszakdunantuli@zoldhatosag.hu

Telefon: Központi: 96/524-000, Ügyfélszolgálat: 96/524-001 Fax: 96/524-024

Ügyfélfogadás az Ügyfélszolgálati Irodán: Hétfő, Kedd, Szerda: 9-15 óráig,

Csütörtök: 9-16 óráig

Beadványában ügyiratszámunkra szíveskedjék hivatkozni!

Levegővédelmi Intézkedési Program és Mentelési kérelem a PM₁₀ határérték alkalmazásának kötelezettsége alóli felmentésre 3 évi időtartamra – 2011. június 11.-ig – vonatkozólag.

Az érintett légszennyezettségi zóna: 3.sz. Komárom-Tatabánya-Esztergom zóna (zónakód:HU0003)

1. Bevezetés, általános ismertetés.

A légszennyezettségi zóna /zónakód: HU 0003) határértéket meghaladó PM₁₀ szálló por terhelés helyzetéről 2005. évre vonatkozóan a KvVM jelentést adott az Európai Unió Bizottságának.

A 3.sz. légszennyezettségi zónában (övezet kódja:HU0003) az Esztergomi (HU0304A) és a Tatabánya 1. Ságvári úti (HU0301A) nemzetközi állomás közül - csak Esztergom városában történt határérték túllépés, ahol az éves átlagérték 34 µg/m³, a 24 órás túllépések száma évi 63db.

Tatabányán, a Ságvári úti monitorállomáson PM₁₀ légszennyező anyagra vonatkozóan 2005 évben az átlagkoncentráció 23 µg/m³ volt. A 24 órás túllépések száma 2005-ben 4 db.

Az uniós jelentési kötelezettségre figyelemmel a továbbiakban a felülvizsgálat elsősorban az Esztergom városi helyzetre vonatkozóan szélesítettük ki.

A zónában 2005-ben az éves átlagérték 34 µg/m³, a 24 órás túllépések száma évi 63 db. Az Európai Bizottság COM (2008) 403. Közleménye szerint a PM₁₀-re vonatkozó határértékek (éves : 40 µg/m³, 24 órás : 50 µg/m³ /éves túllépésszám: 35 db/) betartása 2005. január 1. óta kötelező.

A fenti adatok alapján 2005-ben a napi határérték vonatkozásában túllépés történt.

Az utóbbi évekre jellemző immissziók:

Év	anyag	éves átlag(µg/m ³)	24 órás /nap/túllépés(db)
2006.	PM ₁₀	28	53
2007.	PM ₁₀	29	39

Az utóbbi két év adatai ill. a fentebb említett adatszolgáltatás /UNIÓ/ mutatószámainak elemzése alapján, az alábbi megállapítások tehetők.

2005., 2006. és 2007. években az éves határérték ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) nem került túllépésre.

A 24 órás határérték ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$)

- 2006.-ban 53-szor
- 2007.-ben 39-szer került túllépésre.

Az engedélyezett túllépések száma: maximum **35** db évente.

Esztergom város a Dunakanyarnál, közel a Szlovák határhoz, dombokkal körülvéve helyezkedik el. A települést földrajzi elhelyezkedéséből adódóan sajátos helyzete, keskeny belvárosa, nehéz átszellőzés, északnyugati széljárás jellemzi. Környezetében erősen iparosodott települések találhatók, ezért a porterhelés egyik meghatározó forrása a szomszédos települések iparvállalatainak kibocsátása, illetve kisebb volumenét adja a közlekedés által felvert por.

A településen, a mellékelt térképen bejelölve, a mérőkonténer a városi kórház parkjában került elhelyezésre. A kedvezőtlen időjárási viszonyok, a kis szélesség következtében a helyben kibocsátott szennyező anyagok felhígulása csekély mértékű.

A szennyező anyagok felhalmozódása általában nyugalmi időszakban következik be, mint látható a 2. mellékletben, amely alapján egyértelműen kimutatható, hogy a légszennyezettség, PM_{10} , azokon a napokon lépi túl a határértéket, amikor a szélesség a legminimálisabb.

A 2005 év során 1.5 m/s alatti átlagos éves szélesség volt mérhető.

A Bizottsági Közlemény szerint ÉRTESÍTÉSI ELJÁRÁSBAN lehetőség van a PM_{10} -et érintően a teljesítési határidő meghosszabbítására ill. a határérték alkalmazásának kötelezettsége alóli mentességre, tekintettel a 2008/50/EK Irányelv 22. cikkre.

2. Mentésítés, határidő meghosszabbítás indoklása

Az irányelv 2011. június 11-ig teszi lehetővé, hogy a zónák mentesüljenek a PM_{10} re vonatkozó, az irányelvben meghatározott határértékek kötelezettsége alól, ill. szabályozza a határidő meghosszabbítás feltételeit.

A zónában fentebb 2005. évre megállapított PM_{10} túllépés az Esztergomi, HU0304A számú mérőhely (Esztergom, Petőfi u.) adataiból került megállapításra. 63 db napi /24 órás/ túllépéssel.

A kedvezőtlen időjárási viszonyok, a kis szélesség következtében a helyben kibocsátott szennyező anyagok felhígulása minimális.

A településen, a mellékelt térképen bejelölve, a konténer a városi kórház parkjában került elhelyezésre.

A szennyező anyagok felhalmozódása nyugalmi időszakban következik be, mint látható a 2.sz. mellékletben, a **63 db. határérték túllépés 100 %-a 1.5 m/s alatti szélesség** esetén, tehát nyugodt, szinte szélmozgás nélküli időjárási viszonyok között alakult ki.

Az érintett Esztergomi mérőállomás elhelyezkedését EOVS koordinátákkal is jellemezve **térképmellékleten -1.sz. melléklet-** is bemutatjuk. (Hivatkozással a Bizottság Közleményére /4.6.20. fejezet/)

A mentesítési kérelem megalapozására vizsgáltuk a kedvezőtlen időjárási viszonyok fellépését, kiemelten arra tekintettel, hogy az alacsony szélsőségeknek milyen szerepe van a napi koncentrációkban jelentkező túllépéseket érintően.

Megállapítható, hogy a helyszínre jellemző kedvezőtlen meteorológiai viszonyok is magyarázatul szolgálhatnak a nagyszámú határérték túllépésnek (35 alkalmat meghaladó mértékű)

A mellékelt kigyűjtésből **(2.sz melléklet)** megállapítható, hogy

- 2005-ben a 63 db túllépésből 63 esetben volt 1,5 m/s alatti a szélsőség (100 %)
- 2006-ban a 53 db túllépésből 53 esetben volt 1,5 m/s alatti a szélsőség (100 %)
- 2007-ban a 39 db túllépésből 39 esetben volt 1,5 m/s alatti a szélsőség (100 %)

Látható, hogy a PM₁₀ immisszió felhalmozódása nyugalmi időszakban -1,5 m/s szélsőség alatt- állt elő.

Megállapítható, hogy a helyszínre jellemző kedvezőtlen meteorológiai viszonyok is magyarázatul szolgálhatnak a nagyszámú határérték túllépésnek (35 alkalmat meghaladó mértékű)

Ezek a tények a mentesítési kérelem kedvező elbírálását alapozhatják meg.

Az említett tények alapjai lehetnek a kért mentesség megállapításának 2011. június 11-ig. A mentesség további feltétele az irányelv 23. cikk szerint készített **levegővédelmi terv**, **kiegészítve** az irányelv XV. Melléklet B. pontban felsorolt, **szilárd** légszennyező anyag kibocsátás csökkentéssel érintett irányelvek megfelelő alkalmazásával.

3. Levegővédelmi terv, túllépési okok, szennyező források

A jelenleg érvényes – 2004. május 15-én közzétett - légszennyezettségi zóna Intézkedési Program készítésének időpontjában a zónában csak a tatabányai 1 db mérőkonténer működött. A jelentésben érintett Esztergom városában csak 2004-ben került telepítésre PM10 légszennyező anyagot is mérő konténer.

Tatabányán a vizsgálat kezdeti éveiben, 1996-1997. ill. 2000-ben szálló port tekintve határérték túllépés nem volt megállapítható. Esztergomban 2 helyen ülepedő pormérés történt, s 2002 évben a RIV mintavételi pontok mindegyikénél előfordult határérték túllépés. A monitorok és RIV adatok alapján a zónában szilárd anyag vonatkozásában terhelt területet határoztunk meg, a lehatárolt területek a következők: Oroszlány, Komárom, Tata, Lábatlan, Dorog, Esztergom, Almásfüzitő és Tatabánya.

Az éves koncentráció 2003-ban Tatabánya I-en, Ságvári úton, 30 µg/m³ határérték alatti volt, a naptári évre vonatkozó 24 órás túllépések száma 52 db volt.

A levegővédelmi terv készítése során a referenciaévnak 2005. évet tekintjük, amely az értesítési eljárás megindítását szükségessé teszi.

Esztergomban 2.34 t porszennyezés került kibocsátásra az **ipari forrásokból 2005. évben.**

A bevezetésben ismertettük, hogy a napi túllépés PM₁₀ 63 alkalommal fordult elő.

A program kidolgozása óta az iparvállalatok és a mezőgazdasági nagyobb üzemek az alábbiak szerint csökkentették a porkibocsátást:

2004. évben az intézkedési program készítésekor több gazdálkodó szervezetet kerestünk meg abból a célból, hogy mit tudnak tenni az emisszió csökkentés területén az immisszió területi mérséklésére úgy a szilárd, mint a nitrogén-oxidok vonatkozásában. 2008-ban ismételtén megkerestük Komárom-Tatabánya-Esztergom légszennyezettségi zóna területén működő, közel 50 vállalatot, abból a célból, hogy az elmúlt 4 évben milyen korszerűsítéseket végeztek, amelyek csökkenthetik a légszennyezettség mértékét. A megkérdezett gazdálkodó szervezetek nagy része, a kérdést megválaszolta.

A Magyar Suzuki Zrt. Esztergom, Schweidel J. u. 52., a székhelyével megegyező telephelyen személygépkocsi-gyártási tevékenységet folytat, melynek során a személygépkocsik részeinek sajtolását, hegesztését, festését és összeszerelését végzik. 2004-ben évi 200.000 db gépkocsi gyártását a 2008-tól évi 300.000 db-ra növelte. A gyártási teljesítmény növelését egyrészt a már meglévő üzemcsarnokban lévő technológiák bővítésével, korszerűsítésével, valamint új bővítményben elhelyezendő technológiával és harmadik műszak bevezetésével kívánják elérni. Az új üzemrészek a már meglévő infrastruktúrához kapcsolódnak.

A Zrt. Telephelyén 14 db technológia és 95 db pontforrás kapcsolódik a gépjármű gyártáshoz. A kibocsátott légszennyező anyagok legnagyobb része illékony szerves vegyületek (VOC), füstgázok, és szilárd anyag.

A légszennyező forrásokra általános, eljárás-specifikus, tüzeléstechnológiai és VOC kibocsátási határértékeket állapítottunk meg. A kibocsátási határértékeket az üzem tudja tartani.

Levegővédelmi szempontból a gépjármű karosszériafestésből adódó terhelés csökkentése a fő feladat. Ennek egyik módjaként az üzem vízbázisú festékek használatát vezette be.

A vízbázisú festékek oldószertartalma kisebb, használatával a fajlagos illékony szerves VOC kibocsátás jelentős csökkenést eredményez. Egyéb kibocsátást csökkentő technológiai megoldás – utóégető - alkalmazásával, tovább csökkent a levegőterhelés.

A VOC – kibocsátások ellenőrzésére az üzemben 11 helyen folyamatos mérőrendszer van kiépítve.

Festőrobotok alkalmazásával jelentősen csökken a mellészórás, így a szilárd kibocsátás is, valamint jelentős a festék megtakarítás és ez által VOC kibocsátás csökkenés érhető el.

A felhasznált oldószermennyiségnek kevesebb, mint. 10 %-a kerül diffúz terhelésként a levegőbe.

A DMTZ Kft., Esztergomban az üzemi belső utakat nyári időszakban rendszeresen tisztítja.

A Grante Rt., szintén Esztergomban üzemel, levelünkre az alábbi tájékoztatást adta. Jellemzően argon védőgázos hegesztő berendezéseket használnak, nitrogén-oxidok, és szilárd anyag kibocsátásuk minimális, a diffúz porképződés elkerülése érdekében belső utakat heti rendszerességgel takarítják.

A Sarpi Dorog Környezetvédelmi Kft. az alábbi tájékoztatást adta az elmúlt négy évben történekről, ill. jövőbeli légszennyező anyag kibocsátás csökkentő terveikről: a zsákos porleválasztó berendezés jó hatásfokkal működik, szilárd anyag kibocsátásuk nem növekedett az elmúlt időszakban. 2006-ban csökkentett NO_x kibocsátású főgőt helyeztek be.

Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt., Dorog,

Megszüntette a porlasztásos szárítás technikáját, így a nitrogén-dioxid kibocsátása is megszűnt. A szennyvíztisztító üzem rekonstrukciója során 2007-ben légkezelő berendezést telepítettek, a tisztításból felszabaduló bűzös és veszélyes anyagok leválasztását adszorpció és katalitikus oxidációs elven üzemelő leválasztó berendezéssel oldották meg.

Sanyo Hungary Kft. Dorog,

A jelentős légszennyező pontforrások kibocsátásait leválasztó berendezések (száraz és nedves porleválasztók, légmosók) üzemeltetésével csökkentették az újratölthető szárazelem cellagyártási tevékenység teljes mértékben megszűnt. Több gyártócsarnokot épített az elmúlt években napelem és légkondicionáló berendezések összeszerelése céljából.

A **Baumit Kft.**, Dorog, vakolaatgyártással, kőörléssel, perlit gyártással s kőbányászattal foglalkozik. A légszennyezés csökkentésére a 2004-ben készült Intézkedési programban elsősorban a PM₁₀ csökkentésében volt érdekelt, a vállalt kötelezettségek az alábbiakban teljesültek.

A 2003-ban a 0-20 és a 0-200-as depóniák fölé kiépített vízpermetező rendszer karbantartását, ellenőrzését folyamatosan végzik, ennek éves költsége 1 millió Ft.

Az anyagátadó helyek és a szállító hevederek leburkolása megtörtént.

A beruházás költsége 5 millió Ft.

A depóniák környékét, az üzemi utak locsolását saját beszerzésű locsoló autókkal végéztetik.

A locsolóautó beruházási költsége 20.5 millió Ft.

Az üzemi területen 5500 m² szilárd burkolat készült 2006 évben, bekerülési költsége 57 millió Ft.

A kőosztályozó berendezés előtti hulladék gyűjtőhelyen szilárd burkolat került kialakításra, a csapadékvíz elvezetés burkolt árokba történik. Ennek a beruházásnak a költsége 9 millió Ft.

A kőosztályozó és kőmalom korszerűsítése 2006-ban megtörtént, zárt rendszerű, számítógép vezérlésű kőmalom épült, a kőosztályozó diffúz forrásai lefedésre kerültek. A beruházás költsége 653 millió Ft.

A pontforrások kibocsátását csökkentő alkalmazott zsákos porleválasztók a jelenleg alkalmazott technológiára jellemző modern berendezések.

A **Holcim Hungária Zrt.**, Lábatlan, SNCR rendszert épített be, amelynek segítségével a nitrogén-oxid kibocsátást jelentősen csökkentette, határérték alatt tudja tartani a kibocsátást. A szilárd anyagra vonatkozóan az elmúlt években nem volt probléma.

A **Góclok Tájrendező és Fővállalkozó Környezetvédelmi Kft.** a neszélyi VIII. sz. vörösiszap-tározó rekultivációs kérdéseivel kapcsolatban a hatósági eljárás még folyamatban van, szeles, száraz időszakban szilárd szennyezőanyag kerülhet a légtérbe.

Zoltek Zrt. Nyergesújfalu, a tervezett erőművi korszerűsítést 2006-2007-ben végrehajtotta, új kazánházban 2 db. Hephaestus típusú (összesen 52.9MW teljesítményű) földgázzal üzemelő kazánt telepítettek. A régi fűtőolaj tüzelésű kazánokat 2007. júliusában leállították. A gázégők belső égéstermék recirkulációval is rendelkeznek, amely műszaki megoldás alacsony NO_x kibocsátást eredményez a füstgázban. A primér fűtőanyag váltás következtében a kazánház SO₂, NO_x és szilárd légszennyező anyag kibocsátása lényegesen csökkent. A nagyarányú kazánházi kibocsátás csökkenés, ami a szénszál üzemben végrehajtott kapacitásbővítés okozta üzemi kibocsátások növekedése mellett is az összes nitrogénoxid és szilárd por emissziójának több mint 30%-os csökkentését eredményezte. A fenti beruházás költsége 514 millió Ft. volt.

A **Bebusch Hungaria Kft.**, Oroszlány, modern, környezetbarát berendezéseket üzemeltetnek.

Graboplast Rt., Tatabánya, korszerű gázkazánokat, berendezésekkel üzemelnek, határérték túllépés nem történt.

A **Dinox-H Nemesacéltermék Gyártó Kft.**, Tatabánya, rendszeresen ellenőrizteti berendezéseit, kibocsátási forrásait, a kibocsátási határértékeket betartja.

A **Samnia-Sci Magyarország Kft.**, Tatabánya, gépeiket, berendezéseiket rendszeresen karbantartják, ellenőrzik, a meglévő erőforrásokkal takarékosabban gazdálkodnak.

A **Ferme Kft.** Tokod, Faipari felületkezeléssel foglalkozik, a szárítási hőigényt biztosító gázkazánok a környezetvédelmi elvárásoknak megfelelően, évente ellenőrzik, nitrogénszegény égővel üzemeltetik. A diffúz porképződés elkerülése érdekében az üzemi utakat rendszeresen tisztítják.

A **Carbonex Kft.**, Vértesszőlős, kommunális és erőművi szén előkészítésével foglalkozott, mely tevékenység 2004-ben megszűnt, a Mányi bánya bezárását követően. Jelenleg a szénfelhasználásuk jelentősen lecsökkent, ill. a korábbi 2.5%-os kéntartalmú fűtőszén helyett jelenleg 0.6 %-os kéntartalmú tüzelőanyagot használnak.

A **Vértesi Erőmű Zrt. az Oroszlányi Erőművel** kapcsolatban az alábbi tájékoztatást adta megkeresésünkre.

A „Retrofit program” keretében több felújítás történt a kazánoknál és más berendezéseknél, amelyek segítségével nagymértékben csökkent a káros anyag kibocsátás (por, SO₂, NO_x).

A 9.500 millió Ft. értékben megvalósított kéntelenítő berendezés hatására az SO₂ kibocsátás 14.000 mg/Nm³ –ről lecsökkent 500 mg/Nm³ –re, tehát átlagosan 97 % leválasztási határfokot képes tartani a berendezés. A nedves mosásnak köszönhetően a por kibocsátás is csökkent.

Az elektromos porleválasztó berendezéseket folyamatosan karbantartják.

460 millió Ft. értékben 2006 év során nitrogénszegény égőkkel újították fel a kazánokat. 2007-ben került átadásra a Fluid tüzelésre alkalmas I. sz. kazán, ill. kiszolgáló berendezései. A megvalósítás költsége 2.3 millió Ft. volt. 2008 év során tervezik a II. sz. kazán átalakítását.

DBK-Brikettgyár Kft., Tokodaltáró, az alábbi környezetvédelmi beruházásairól, annak terveiről számolt be: 2008 május végéig a füstgáz generátornál a pakuratüzelést jórészt felváltják gáztüzelésre, ennek várható költsége 13 millió Ft. az olajtüzelésű TO2 Kazán üzemeltetését csökkentették, mivel a brikett-kereslet az egyharmadára esett vissza. Folyamatban van a szalagos szállító berendezéseknél keletkező por elszívására alkalmas elszívó berendezés beüzemelése, ez 5 millió forintba került. Malaxeur kémények bekötésre kerültek a kedvező porleválasztó hatást mutató hidrolaveurba, amelynek költsége 500 ezer Ft.

Tondach Magyarország Zrt., Tatai gyáregységében 2004 óta az alábbi légszennyezést is csökkentő fejlesztések történtek.

Korszerűsítették a szárítót, így három helyett egy gőzkazán is el tudja látni a szárítóba szükséges levegő mennyiség felfűtését a kellő hőfokra. A kemence korszerűsítésével csökkent az égetőhő előállításának energiaigénye, a többlet meleglevető közvetlenül a szárítóba vezetik, kialakítottak egy előmelegítőt is. Gazdasági okok miatt 2006 januárjától az idomgyártó kemencét a Zrt. Gazdasági okok miatt nem üzemelteti, 2008-ban az eredeti kapacitásának a felével fog működni. A Gyáregység NO_x és szilárd anyag kibocsátása messzemenően megfelel az elvárásoknak.

A kisebb vállalatok hangsúlyozzák, hogy nagymértékben környezetbarát technológiával dolgoznak, berendezéseiket rendszeresen karbantartják, légszennyező pontforrásaik kibocsátása határérték alattiak.

A **Nemzeti Közlekedési Hatóság Közép-dunántúli Regionális Igazgatóság** a 3. sz. Komárom-Tatabánya-Esztergom légszennyezettségi zónán belüli közlekedéssel kapcsolatos 2004 óta tett fejlesztésekről az alábbi tájékoztatást adta:

Kiépült és átadásra került a 10. sz. főút Tokod-Tát elkerülő szakasza, Dorog teljes belterületét érintő 10. sz. főút átkelési szakaszának átépítése, forgalomcsillapítása megtörtént.

A 8143.sz főút oroszlányi elágazását és a 8143.sz. oroszlányi bekötőutat felújították, átépítették.

2008-ban a 8119. sz. ök út Környe és a tatai autópálya csomópont közötti szakasza, Tatabányát tehermentesíteni fogja az Ipari Park tehergépjármű forgalmának jelentős részétől.

Megkezdődik az 1.sz. főút és a 13. sz. főút Komáromot elkerülő szakaszának kiépítése.

Több településen súlykorlátozásra került sor az elmúlt években, amellyel csillapítani lehet a közlekedés okozta légszennyezést a településeken.

A továbbiakat illetően elkészült a Nyergesújfalu-Lábatlan-Süttő 10 sz. főút elkerülő útjának tanulmányterve.

A 2007-2013. közötti időszakra vonatkozó fejlesztési tervek között szerepel a megyében a 13. sz. főút Kisbér elkerülő szakaszának kiépítése.

2008-áprilisában az alábbi településeket kerestük meg a 3. sz. Zóna intézkedésének felülvizsgálati programjával (PM10 és nitrózus gázok határérték túllépése) kapcsolatban:

Almásfüzitő, Bokod, Dorog, Esztergom, Komárom, Környe, Lábatlan, Nyergesújfalu, Oroszlány, Tát, Tata, Tatabánya, Tokod, Tokodaltáró és Vértesszőlős jegyzőjét.

Az alábbi jegyzőktől érkezett válasz:

Almásfüzitő, Esztergom, Bokod, Dorog, Komárom, Lábatlan, Oroszlány, Tata, Tát, Tatabánya, Tokod, Vértesszőlős.

2005-ben a határérték túllépés PM₁₀ szennyezőanyag vonatkozásában Esztergomot érinti, ezért kiemelten ezzel a várossal foglalkoztunk.

Esztergom város levegőminőséget befolyásoló intézkedései

A 2002-ben készült Esztergom Város Környezetvédelmi Programja a levegőminőség tekintetében több vonatkozásban máig aktuális.

- a város földrajzi elhelyezkedéséből adódó sajátos helyzet, keskeny belváros, nehéz átszellőzés
- erősen iparosodott szomszédos települések, északnyugati széljárás
- porterhelés meghatározó forrása a szomszédos települések iparvállalatai, kisebb volumenét adja a közlekedés által felvert por

2002 óta Esztergomban jelentős mértékű városfejlődés ment végbe, mely a mai napig tart, és a jövőben is várhatóan jellemző lesz. A számos beruházás és ingatlanfejlesztés átmenetileg terhelheti a környezetet, de hosszú távon nem jelent tartós szennyezés-forrást. Az Ipari Park fejlesztése a területre vonatkozó szabályozási terv szerint történik, melynek előírásai lentebb olvashatók. A beruházásokkal párhuzamosan számos levegőminőséget javító intézkedés történt/történik.

Az alábbiakban évekre lebontva részletezzük azon tevékenységeket, melyet befolyásolhatták a város levegőminőségét.

Beruházások, intézkedések, melyek a javítják a levegőminőséget, megkötik a szálló port, csökkentik a szennyeződések:

2004

Új park kialakítása a Petőfi utca -Arany J. utca sarkán- burkolás, gyepszőnyegezés, új virágos felület kialakítása.

Faültés- az őszi faültetés alkalmával 189 db előnevelt sorfát ültettünk városszerte

Virágosítás - 30 ezer db egynyári palánta kiültetésére került sor

Megkezdődött a Kis-Duna sétány Kossuth híd és Bottyán híd közötti szakaszának forgalomkorlátozása.

2005

Nagyfelületű útjavítások: több mint 10.000 m² útjavítás készült el, a sérült szakaszokat teljes szélességben egy aszfalt szőnyeggel láttuk el.

Faültés- az őszi faültetés alkalmával 245 db előnevelt sorfát ültettünk városszerte

Virágosítás - 30 ezer db egynyári palánta kiültetésére került sor

2006

Úttisztítás, útlocsolás: a köztisztasági feladatokat ellátását az ESZKÖZ Kft-től 2006. március 1-jétől átvette a város, majd az Esztergomi Zöldfelület-gondozó és Útfenntartó Kft. Az úttisztítás és -locsolás ezáltal nagyobb lendületet vett, ősszel és tavasszal városi nagytakarítások szervezésére kerül sor. A cég a gépparkját azóta folyamatosan fejleszti, új takarító- illetve locsológép beszerzésére évente sor kerül.

Faültés- az őszi faültetés alkalmával 250 db előnevelt sorfát ültettünk városszerte

Virágosítás - 50 ezer db egynyári palánta kiültetésére került sor

Útberuházások: átépítésre került 10 utca, burkolatcsere történt 5 utcában.

Forgalomkorlátozás: a Széchenyi tér dísztérré való átépítése befejeződött, ezáltal a város főterén a gépjármű-forgalom és parkolás megszűnt. Ennek kiváltására új parkolóhelyek épültek városszerte, illetve a parkolóhelyek számának növelését eredményezte a Királyi város (belváros) forgalmi rendjének átszervezése, átalakítása. 2006-ban Esztergomban 350-370 új parkolóhely létesült.

2007

Faültés- az őszi faültetés alkalmával 400 db előnevelt sorfát ültettünk városszerte

Az állami tulajdonban álló közutak mentén álló fák, fasorok gondozását átvettük az Állami Közútkezelőtől. Az őszi fatelepítés során ezen útvonalak mentén is megtörténtek az első városi finanszírozású fatelepítések.

Virágosítás - 50 ezer db egynyári palánta kiültetésére került sor

Korszerű, környezetbarát dögegető üzembehelyezése, a régi döggút kiváltására

Nagyobb beruházások, melyek a városfejlesztés érdekében időszakosan növelhették a levegőszennyezettséget:

2004

Aquasziget élményfürdő (Prímás-sziget) kivitelezési munkálatai, a korábban itt állt épületek elbontása, tereprendezés, építkezés megindulása

Északi kanonoksor (Szent István tér) felújítása: két lépcsőház teljes felújítása

Vaszary Kolos Kórház 30 ágyas osztály kialakításának kivitelezési munkálatai

2005

Aquasziget élményfürdő (Prímás-sziget) kivitelezési munkálatai az év végére befejeződtek
Széchenyi tér átépítése megkezdött – forgalom kitiltása a város főteréről, majd a kivitelezés megkezdése

2006

Bontási munkálatok: a volt Fürdő Szálló (Bajcsy-Zs. utca, belváros) modern épületszárnyának lebontása, valamint a volt Petőfi mozi (Rákóczi tér, belváros) épületének bontása ideiglenes porterhelést jelentett

2007

Bontási munkálatok: Városi Könyvtár (Prímás sziget) épületének lebontása

Nagyobb építkezések:

- Hősök tere 25. szám alatti volt Kossuth Iskola orvosi rendelőkkel, illetve mentőállomássá történő átalakítása
- Északi kanonoksorban további 4 lépcsőház felújítása 2006. év végén megkezdődött, 2007-ben folytatódik
- Aprófalva Bölcsőde bővítése, és felújítása
- Mátyás király utca folytatása és körforgalommal való összekötése a Suzuki úttal

2008-ban megkezdődött, illetve jelenleg is folyamatban lévő tevékenységek, melyek a városfejlesztés érdekében időszakosan növelhetik a levegőszennyezettséget:

Épületbontások (Kölcsey u.) a „Bánomi áttörés II.” utépítési program miatt

Nagyobb építkezések:

- Mária Valéria Hotel (Prímás sziget)
- Esztergomi Aquapalace Hotel (Prímás-sziget)
- Aldi és Park Center Áruházak (Dobogókői út)
- Erzsébet-ház (Kossuth Lajos utca – belváros)
- Vaskapu-ház (Bánomi út)

Egy éven belül meginduló nagyobb beruházások, melyek befolyásolhatják a levegőminőséget:

„**Bánomi áttörés II**” elnevezésű utépítési program, mely által az eddig egytengelyes városi közlekedés kéttengelyessé válik, így a szűk és hegyek közé zárt belváros levegőjének terheltsége csökken. A 2003-ban elkészült I. szakasz részben már tehermentesítette a belvárost. A most induló II. szakasz a Kölcsey utcától a Terézia utcáig terjed.

Ipari Park útfelújítás: Mátyás király út folytatása, körforgalom építése, melynek során jelenleg murvás szakaszok kerülnek leaszfaltozásra

Új tó kialakítása, valamint **parkosítás** Búbánatvölgy városrészben

Őszi fásítás: 1000 db fa elültetése városszerte, gyümölcsös telepítése

Kerékpárút-hálózat kiépítése Esztergom-Búbánatvölgytől Dömösig

Új buszpályaudvar építése (Mátyás király út, Tesco Áruház mellett), melyet követően megszűnik a jelenlegi belvárosi pályaudvar. Helyén, a Simor János utcában parkolók létesítése, valamint parkosítás, fásítás fog történni.

Takarítás, pormentesítés, locsolás nemcsak a városi, hanem az **állami kezelésű** belterületi útszakaszokon is (összesen kb. 13 km hosszú szakasz)

Praktiker Áruház, valamint több **nagyáruház** kivitelezése a Dobogókői út mentén létesített kereskedelmi-szolgáltató övezetben (nyitás 2010-ben) Ezen övezet környezetvédelmi és zöldfelületi szabályozására az Ipari Park Szabályozási Terve rendelkezései az irányadóak.

LIDL Áruház kivitelezése (Visegrádi út mentén)

Nagyobb **bontási** munkálat: a volt művelődési ház (Bajcsy-Zs. u. 4.) lebontása

Távlati tervek:

Északi városrész útfelújítása során 3 km hosszú murvás út leaszfaltozása

Kerékpárút-hálózat fejlesztése Esztergom-Kertváros irányába

Héttorony Szálló kivitelezése (Prímás-sziget)

Új konferenciaközpont és szálloda építése a belvárosban (Bajcsy-Zs. u.)

Hulladéklerakó-rekultiváció

A fentieket összegezve megállapíthatjuk, hogy a belső városi úthálózat általános korszerűsítése a Mária Valéria híddal kapcsolódóan is, 2005-2007-ig megtörtént. Új kerékpárutakat építettek, fejlesztették a tömegközlekedést, folyamatban van a meglévő autóbuszpark lecserélése környezetbarát motorral felszereltekre. Megkezdik a városközponti, helyközi autóbusz pályaudvar áthelyezését, új autóbuszpályaudvar építését 2009-ig. Az elkövetkező időszakban pályázati pénzekből tervezik *Esztergomban* a Bánomi áttörés II. ütemének megépítését, amely a 11. sz. főút forgalmát csökkenti.

A város útjain a megnövekedett forgalom biztonságos levezetésére több csomópontot építettek át, amely folytatódik. Ennek során - természetesen figyelembe véve a beépítettségi kötöttségeket és adottságokat - előtérbe kerül a körforgalmú csomópontok kialakítása, amely a folyamatos forgalomáramlás miatt a levegőszennyezés szempontjából előnyösebb megoldást jelent a jelzőlámpás forgalomirányítással szemben.

A városban létesülő nagyberuházások (üzletközpontok, szállodák, lakóparkok) mindegyikének útépitési munka részeinél a gépjármű közlekedés mellett kiemelten kezelik a kerékpáros közlekedést. Ahol lehetőség van rá, a gépjármű forgalomtól elválasztottan újabb kerékpárutak építése történik. A zajvédő falak építése mellett a legtöbb beruházásnál – levegővédelmi célból – növénytelepítés is történik.

A 3. zónában található többi település is környezettudatos szemléletmódot alakított ki, a légszennyezettség csökkentése érdekében az alábbi beruházások történtek, ill terveznek.

Almásfüzitő község területén 30 hektár zöldfelület található, jellemző a facsemete ültetés, 3 km kiépített kerékpárúttal rendelkeznek. A távfűtőrendszert bővíteni kívánják egy faaprítékkal üzemelő kazánnal.

Bokod község jegyzője a korszerűtlen Bábolna típusú szárítók számának csökkenését emeli ki a porcsökkentésként.

Dorog Város Jegyzője vezetésével az alábbi intézkedések történtek a településen a porkibocsátás csökkentése érdekében.

- A város területén található szilárd burkolatú közutak rendszeres locsolása, takarítása,
- Forgalomkorlátozás: a 12.5 t. meghaladó tehergépjárművek behajtásának tilalma
- Levegőminőség figyelő rendszer-tájékoztató kijelző a lakosság részére
- Gázvezeték hálózat teljes kiépítése megtörtént.
- Az úthálózat folyamatos javítása
- Zöldfelület fejlesztése, parkosítások
- Az erőmű gázfelhasználásra állt át.
- Dorog város is Környezetvédelmi Programot fogadott el.

Tát Nagyközség Önkormányzata is rendelkezik Környezetvédelmi Programmal, amelynek már felülvizsgálata is megtörtént.

2004-2007 között pályázati pénzek felhasználásával 25 utcát aszfaltoztak le, közel 200 mFt. értékben. Ez a fejlesztés folyamatos, szeretnék szilárd útburkolattal ellátni a település földútjait.

2005-ben átadásra került a Tátot elkerülő 111. sz. főút, ezzel a belterületen jelentős forgalomcsökkentés történt.

2006-ban a Mogyorósbányai volt homokbánya rekultivációja megtörtént.

Komárom Város Jegyzőjétől az alábbi tájékoztatást kaptuk:

Egy ötéves útfelújítási program felénél tartanak. Az utak 70%-t kívánják megújítani. A porcsökkentés érdekében új utcasöpítő, locsoló gépet vásároltak 2007-ben.

A tömegközlekedést folyamatosan fejlesztik, új, környezetbarát EURO 3 minősítésű motorokkal felszerelt autóbuszokat szereztek be, és bővítik a járatok számát, több városrészt kapcsolnak be a rendszerbe.

A kormány „panelprogramját” is sikeresen alkalmazták helyi szinten. Az 1-es főút városi elkerülő szakaszának megépítése lassan elkezdődik. A családi házas övezetben a komposztálható kerti hulladék begyűjtését megszervezték. Fásítás keretében évente 250 facsemetét ültetnek el.

Tervezik a városi kerékpárúthálózat mielőbbi kialakítását, rendelet alkotását a kerti hulladékok égetésével kapcsolatban, mg-i területeken védő fasorok telepítését a porterhelés csökkentése érdekében.

Lábatlan város jegyzője a Holcim Zrt. vállalatra hívta fel a figyelmünket, NO_x emisszió csökkentő intézkedések történtek, ill. a településen áthaladó jelentős tranzitforgalmat emelte ki. A településen folyamatos a fásítás, parkosítás, parlagfümentesítés, panelprogram, helyi rendeletben kívánják szabályozni a kerti hulladékégetést.

Az **Oroszlányi** Többcélú Kistérségi Társulás 48/2007.(XI.8) OTKT határozatával elfogadta az Oroszlányi Kistérség Környezetvédelmi Programjának felülvizsgálatát.

Az elmúlt években a retrofit program részeként a Vértesi Erőmű Zrt. oroszlányi erőművében füstgáz kéntelenítő telepítésére került sor. Az erőmű által üzemeltetett zagyatároló porzása is gondot okoz, annak ellenére, hogy fejlesztések történtek, a hígzagys technológiával a zagyterre juttatott zagy kiszáradás után szilárd bevonatot képez, megkötve ezáltal a felületet. A zagyter növényzettel való megkötése folyamatosan halad, amely munkák elvégzésével jelentős porcsökkentést lehet elérni.

A városban jelentős az átmenő forgalom.

Tata város jegyzőjétől az alábbi tájékoztatást kaptuk Folyamatban van az 1. sz. főút Tatát elkerülő szakaszának engedélyezése, komoly problémákat okozott a Tatai Távhőszolgáltató Kft. apríték tüzelésű kazánjának 2004-ben történt légszennyezési határérték túllépés, amely azóta fejlesztések hatására –mérésekkel bizonyítottan – megoldódott.

Mellékletként megküldték Tata város 2005-2010-re vonatkozó Középtávú Környezetvédelmi Programját.

Fontosabb intézkedéseik pollenszennyezettség csökkentése, nyári, száraz időben az utak rendszeres tisztítása, locsolása, Kopár területek rekultivációja, erdősávok telepítése, városi tömegközlekedés fejlesztése, kerékpárutak bővítése, megújuló energiaforrások elterjedésének elősegítése, avarégetés szabályozása, a helyi szintű környezetvédelmi adatokkal kapcsolatos információs rendszer kiépítése.

Tatabánya Megyei Jogú Város Jegyzőjétől az alábbi tájékoztatást kaptuk:

A város rendelkezik elfogadott szmog riadó intézkedési tervvel, hőség és UV riadó tervvel, van a városnak klímaprogramja, ill. környezeti nevelési intézkedési terve.

Az elmúlt években jelentősen javult a levegő minősége, mivel a Bánhidai Erőmű leállt, a fűtőerőmű gázüzemű lett.

A Natura 2000 területek kijelölése megtörtént, a városban pollenmérő állomás is működik.

A település tervezi az elkerülő utak kiépítését, kerékpárutak fejlesztését, az önkormányzat 99/2008. (IV.2.) kgy sz. határozatában a város 2007-évi légszennyezési adatainak kiértékelését elfogadta, a határérték feletti por és ózon helyzet szakértők bevonásával történő kivizsgálását javasolja.

Vértesszőlős község jegyzője az alábbi tájékoztatást adta:

A település közigazgatási területét tekintve az 1. sz. főút és a Budapest-Hegyeshalom vasútvonal összefüggésben keletkező légszennyezések a legzavaróbbak.

A község lakóépületeinek 75%-a gázfűtéssel ellátott.

5. ÖSSZEFOGLALÁS

Az állapotismertetés és értékelés alapján megállapítható, hogy a 3. sz. zónában, Esztergomban, a PM₁₀ szálló port tekintve az utóbbi években az UNIÓ felé tett 2005. évi jelentésnél volt a legmagasabb az évi átlag, a 24 órás határérték is évi 63-szor került túllépésre.

A későbbi években kedvezőbbé vált a helyzet -amikor is az éves átlagkoncentráció határérték alatti volt, 2006-ban 53, 2007-ben 39 alkalommal volt napi határérték túllépés. Ezek szerint porimmisszió csökkenésről beszélhetünk.

Megítélésünk szerint az új beruházások megvalósítása, új utak, ill. meglévő, rossz minőségű belső utak átépítése, felújítása, körforgalmak kialakítása, a forgalomszervezési intézkedések a Mária Valéria híd befolyásolhatták (növelték meg átmenetileg) a 2005. évi szálló por értékeket. A legtöbb munka 2005. évre esett, azt követően a szálló por terhelés kedvezőbben alakult.

A kedvezőtlen időjárási viszonyok, a kis szélsebesség következtében a helyben kibocsátott szennyező anyagok felhígulása csekély mértékű. A szennyező anyagok felhalmozódása nyugalmi időszakban következik be, mint látható a 2.sz. mellékletben, a **63 db. határérték túllépés 100 %-a 1.5 m/s alatti szélsebesség** esetén történt, tehát nyugodt, szinte szélmozgás nélküli időjárási viszonyok között alakult ki.

Az irányelv 22. cikk /1/ bekezdése szerint a levegőminőségi tervet az irányelv XV. Melléklet B. szakasz szerinti információkkal kell kiegészíteni.

Elmondható, hogy a B/1. szerinti (azaz A. szakasz szerinti) információk a korábbi (2004.-ben készített) Intézkedési Programban ismertetésre kerültek.

A B/2. szerinti irányelvek a magyar jogrendben a szilárd szennyezés csökkentése érdekében megjelentek, különös tekintettel a B/2/4/, B/2/8/, B/2/9/ pontokat érintően (belső égésű motorok, hulladékok égetése, nagy tüzelőberendezések szabályozása).

A B/3. szerinti intézkedéseket érintően

- a szilárd szennyezőanyagot kibocsátó pontforrásokat (lásd fentebb ipar, mezőgazdaság) ellátták tisztítóberendezésekkel, a biomassza tüzelésekhez eleve létesült porleválasztó
- tisztább járműveket alkalmaznak a közlekedési szolgáltatásokban

-környezetterhelési díjakat vezettek be

-megállapítható továbbá, hogy a B/3 kérdéskör szinte mindegyike tárgyában történt a zónában nyomon követhető intézkedés.

A Bizottság Közleménye /4.3.(20)/ szerint a megfelelést bizonyító értékelés a **tűrészhatár** figyelembevételével (az irányelv XI. melléklete) kell, hogy megtörténjen.

A **24 órás** határértékként $75 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (jelenleg:50), **éves** viszonyítási alap $48 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (jelenleg:40) lesz 2011-ben.

Az évi 35 alkalommal megengedett napi túllépésszám továbbra is megmarad.

A tett intézkedések, a jelentős építési munkák várható szűkülése miatt az éves PM_{10} koncentráció várhatóan nem növekszik, a határérték várhatóan tartható lesz 2011-ben,

- 2005-ben: $34 \mu\text{g}/\text{m}^3$
- 2006-ban: $28 \mu\text{g}/\text{m}^3$
- 2007-ben: $29 \mu\text{g}/\text{m}^3$ volt.

2011-ben a napi határértéket érintő tűréshatás a jelenlegi 0%-ról 50 %-ra változik.

A 24 órás (napi) határérték

- 2005-ben 63 -szor
- 2006-ban 53- szor
- 2007-ben 39- szer került túllépésre.

Megítélésünk szerint a levegővédelmi terv intézkedései, valamint az újonnan belépő tűréshatár következményeként 2011-ben a napi immiszióban nagy valószínűséggel előfordul túllépés, de az engedélyezett darabszámon – 35 db – belüli lesz.

A 3. sz. ZÓNA tekintetében kérjük a jelenlegi határérték betartása alóli mentesség megítélését.

A kérelmet az Új irányelvhez kapcsolódó új formanyomtatványok kitöltésével is megerősítjük.

Mellékletek:

- 1. sz.melléklet/ térkép a konténer környékéről/
- 2. sz.melléklet/túllépő napi átlagok szélsőértékével/

Győr, 2008. szeptember 24.